

6th International Congress of the Baltic Medico-Legal Association, „New Technologies in Forensic Medicine”, Vilnius, 14-16 czerwca 2007 – sprawozdanie

W dniach 14-16 czerwca 2007 roku w Wilnie (lit. Vilnius) odbył się 6 Międzynarodowy Kongres Baltic Medico-Legal Association (BMLA) – towarzystwa działającego od 1992 roku. Wcześniej w stolicy Litwy odbył się pierwszy Kongres Towarzystwa w 1992 roku; poprzedni, 5 Kongres, odbył się w 2004 roku w Sankt Petersburgu – (sprawozdanie J. Kabiesz i K. Drożdżiak w nr 3/2005 Archiwum). Kongres został zorganizowany przez BMLA oraz Instytut Medycyny Sądowej wileńskiego Mykolas Romeris Universitetas (patron Uniwersytetu, Mykolas Romeris – pol. Michał Romer – to żyjący w latach 1880-1945 litewski działacz niepodległościowy, rektor m.in. Uniwersytetu im. Witolda Wielkiego w Kownie). Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Kongresu był prof. Alvydas Pauliukevičius. Kongres odbywał się w hotelu, położonym w odległości kilkudziesięciominutowej przechadzki od centrum Wilna – hotel był też miejscem zamieszkania uczestników. Zgromadzono prawie 200 uczestników, głównie z państw bałtyckich, Skandynawii, Rosji oraz Niemiec i Włoch. Polskę reprezentowali autorzy z Wrocławia i Krakowa [1, 2, 3, 15, 16]. Język angielski był oficjalnym językiem Kongresu. Otwarcia Kongresu dokonano przy udziale przedstawiciela Premiera Republiki Litewskiej.

Referaty (około 50) i plakaty (około 70) Kongresu podzielono na następujące działy:

- Forensic pathology,
- Forensic genetics and serology,
- Forensic toxicology,
- Forensic entomology,
- Forensic medical education, policy and services,
- Forensic odontology and anthropology, mass disasters investigations,
- Forensic criminalistics, clinical forensic medicine, bioethics, law.

Plakaty prezentowano w następujących po sobie jednodniowych sesjach plakatowych (cz. 1 Forensic pathology/entomology, cz. 2 – pozostałe działy).

Część wystąpień obejmowały referaty zaproszonych gości, wśród nich wykład dotyczący „medycyny sądowej przyszłości” – wirtualnego badania pośmiertnego przy skojarzonym użyciu laserowego skanera powierzchni zwłok oraz tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego [4]. Z wykładu prof. Pekka Saukko można było wnioskować o postępującym upadku europejskiej medycyny sądowej poza jej „twierdzą”, czyli Niemcami i sąsiadującymi z nimi państwami [5]. Wśród prezentowanych prac z zakresu szeroko pojętej „klasycznej” medycyny sądowej zwracały na siebie uwagę prezentacje autorów skandynawskich, dotyczące prac nad identyfikacją zwłok ofiar tsunami (26 grudnia 2004 roku) w Tajlandii – z uwzględnieniem etycznej strony podejmowanych zadań – prowadzenia identyfikacji szczątków ofiar katastrofy masowej w godnych warunkach [6, 7].

Ryc. 1. Bazylika Archikatedralna w Wilnie.

W toku Kongresu odbyła się jedna sesja toksykologiczna, która objęła referat plenarny wygłoszony przez prof. Olafa Drummera [8] oraz 7 wystąpień. Referat plenarny wprowadził uczestników sesji w problemy toksykologii sądowej. Autor zwrócił

uwagę na rolę toksykologii sądowej, jako istotnej składowej medycyny sądowej w sprawach dotyczących zabójstw, samobójstw, gwałtów, a także wypadków w miejscu pracy i motoryzacyjnych w powiązaniu z czynnikiem toksycznym. Podkreślił znaczenie metodyki badawczej, uwzględniającej dobór materiału biologicznego do badań toksykologicznych oraz metod analitycznych. Problematyka doniesień prezentowanych na sesji dotyczyła zarówno zatruc, jak i wskazywała na pewne aspekty metodyczne. Zaprezentowano zatrucia śmiertelne: alkoholem 5-letniego chłopca [3], metadonem kobiety uzależnionej od heroiny w terapii substytucyjnej [9] oraz 3-methyl-fentanylem [10]. Wszystkie te przypadki zawierały element specyfiki z punktu widzenia przyczyny śmierci. W dwóch referatach metodycznych zostały zawarte propozycje analizy leków w systemie skriningowym [11] oraz testowania leku Zopiclone [12]. Jeden referat dotyczył możliwości zastosowania analizy włosów celem retrospektywnej oceny ksenobiotyków do celów klinicznych i opiniowania sądowo-lekarskiego [2]. Interującym doniesieniem okazał się referat dotyczący wypadków drogowych w Norwegii [13], zwłaszcza we fragmencie powiązania wypadków z użyciem alkoholu przez kierowców, w związku ze znanymi restrykcjami używania alkoholu w tym kraju. W sesji plakatowej zaprezentowano 9 prac ujmujących szerokie spektrum problematyki toksykologicznej, w tym stosowania środków psychoaktywnych na Litwie [17, 18], zatruc lekami, wypadków drogowych oraz analityki toksykologicznej.

Ryc. 2. Wieża telewizyjna – widok z hotelu, miejsca obrad Kongresu.

W trakcie Kongresu odbyły się dwie sesje poświęcone hemogenetyce. Zakres prezentowanego materiału obejmował problematykę na światowym poziomie. Jedną z sesji prowadzona była przez

prof. Tadeusza Dobosza, co przemawia za tym, iż polska hemogenetyka jest znana i licząca się w krajach nadbałtyckich. W trakcie sesji na wyróżnienie zasługiwała prezentacja dotycząca możliwości identyfikacji geograficznego pochodzenia osób zaginionych lub sprawców przestępstw, prezentowana przez prof. Manfreda Kaysera [14]. Polskim (a właściwie polsko-litewskim) akcentem było zaprezentowanie nieprowadzącej do zniszczenia zębów metody izolacji DNA wykorzystywanej do badań nad identyfikacją rodziny Radziwiłłów (lit. Radvilos) [1]. Uczestnicy Kongresu mieli okazję poznać laboratorium hemogenetyczne wileńskiego Instytutu Medycyny Sądowej. Tamtejsze laboratoria medycyny sądowej prezentują międzynarodowe standardy co do wyposażenia oraz zakresu przeprowadzanych badań.

Streszczenia przyjętych do prezentacji prac zostały zamieszczone w suplementie Forensic Science International – Volume 169S1 (2007). Niestety, nie wszyscy autorzy przedstawili je w Wilnie, niektórzy nawet do ostatniego momentu nie poinformowali Organizatorów o swojej nieobecności, co powodowało niemiłe niespodzianki po zaproszeniu do wygłoszenia pracy.

Organizatorzy zadbali o uczestników chcących poznać stolicę Litwy i jej najbliższe okolice – zorganizowano wycieczki do Bazyliki Archikatedralnej, Uniwersytetu Wileńskiego, a także do Trok (lit. Trakai). Uroczyste przyjęcie dla uczestników Kongresu zostało wydane w Ratuszu przez władze Wilna, zjazdowa gala odbyła się w pomieszczeniach Muzeum Sztuki Użytkowej w Starym Arsenale.

Pisząc o Kongresie w Wilnie nie sposób nie wspomnieć o wydarzeniach z najnowszej historii Litwy. W tym czasie obchodzono bowiem rocznicę zajęcia Wilna przez Związek Sowiecki (15 czerwca 1940 roku) i pierwszych wywozek na Syberię. Widoczna z okien hotelu najwyższa budowla Wilna, wieża telewizyjna, w nocy 12/13 stycznia 1991 roku była świadkiem śmierci kilkunastu cywilów, którzy przeciwstawili się sowieckim żołnierzom.

Kolejny, 7 Kongres Baltic Medico-Legal Association odbędzie się za trzy lata w Finlandii.

Opracowali: K. Woźniak, M. Kłys, G. Kaczmarczyk

CYTOWANE REFERATY

1. Krzyżańska A., Dobosz T., Lebioda A., Jankauskas R., Jankauskiene J.: Identification of Radvilos (Radziwiłł) family burial in former Dubingiai castle by using semi-destructive method of DNA isolation from teeth.

2. Kłys M., Rojek S.: Application of hair analysis for retrospective multi – parameter evaluation OD opiate – abuse profile for clinical and medico-legal purposes.

3. Woźniak K., Rojek S., Kłys M.: Fatal ethyl alcohol poisoning of a child: an accident or a result of chronic addiction?

4. Thali M.: Virtopsy: working on the future of forensic medicine and science.

5. Saukko P.: Contemporary tendencies in forensic medicine as academic discipline and medical speciality.

6. Ranta H.: Medicolegal investigation and identification of the tsunami victims.

7. Dawidson I.: The dental identification of the Swedish tsunami victims in Thailand.

8. Drummer O. H.: Best practice forensic toxicology.

9. Ricci S., Perata A., Rotolo M. C., Ciallella C.: Acute narcotic death secondary to the assumption of methadone: a case report.

10. Riikoja A.: Analysis of 3-methylfentanyl in whole blood and urine.

11. Pelander A.: Drug screening by LC – TOFMS.

12. Volgram J., Khodasevitch L.: The use of Sephadex LH-20 for stability testing of Zopiclone in biological material.

13. Christophersen A. S., Mørland J.: Alcohol and drug related single vehicle fatal crashes – changes over 12 years.

14. Kayser M.: Identification of human geographic origins in forensics.

CYTOWANE PLAKATY

15. Gross A., Bolechała F., Rzepecka-Woźniak E.: The tip of tongue in hangings: protrusion and gripping between teeth – frequency, morphology and diagnostic significance.

16. Sanak M., Opolska-Bogusz B., Woźniak K., Kaczmarczyk G.: DNA – testing of evidence obtained during autopsies in sexual murder cases.

17. Minkuviene Z., Pauliukevičius A.: Tendencies on narcotic and psychotropic substances abuse in Lithuania in 2002-2006 based on the data of the Institute of Forensic Medicine; Damijonaitiene R., Obrikis R., Jankauskas D.: Spreading of use of ethyl alcohol, narcotics, psychotropic materials and testing of soldiers in Lithuanian Army.